

לשכת היועץ המשפטי נוהל קבלת מידע פלילי ברשות מקומית

א. כללי

1. נוהל זה הינו חלק מנהלי העבודה בעיריית ערד (להלן: "הרשות"), בעקבות כניסתו לתוקף של חוק המידע הפלילי ותקנת השבים תשע"ט - 2019. ומטרתו לפרט את תהליך העבודה והנחיות לממונה על המידע הפלילי, למסייע/ת, ולכל גורם הנוגע בדבר.
2. הנוהל מתייחס לקבלת מידע פלילי ברשות, לצורך מתן זכות כמפורט בחוק, ולא לצרכים אחרים כגון תסקירים של עובדים סוציאליים, קבלת מידע על ידי תובע במסגרת הליך פלילי מכוח הסמכה ומניעת העסקת עברייני מין.
3. אין בהוראות נוהל זה בכדי לסתור או להחליף כל הוראה הקבועה בחוק.

ב. מטרות

מטרת הנוהל להנחות בדבר אופן קבלת מידע פלילי על ידי הרשות ממשטרת ישראל אודות אדם המבקש מימושה של זכות שתינתן לו על ידי הרשות, אופן שקילת המידע הפלילי בטרם מתן הזכות או ביטול זכות, אופן שמירת המידע הפלילי ברשות, אופן ההתחשבות בתיקים תלויים ועומדים ככל שישנם לגבי מבקש זכות ומדיניות הרשות במקרים בהם ייבדק מידע פלילי של אדם.

ג. הגדרות

1. "החוק" - "חוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט - 2019".
2. "מידע פלילי" - מידע מהמרשם הפלילי ומהמרשם המשטירתי כהגדרתם בחוק.
3. "ממונה מידע פלילי" - היועץ המשפטי לעירייה - אדם אשר הוסמך על ידי הרשות כ"ממונה מידע פלילי", קיבל הכשרה לעניין תפקידו מהמשטרה או מהממונה על הביקורת, בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק. אשר מתפקידו לגבש הנחיות ונהלים פנימיים לעניין שקילת המידע ושמירתו.
4. "מסייע" - עו"ד בלשכה המשפטית - בעל תפקיד מטעם הרשות אשר הוסמך לקבל מידע פלילי עבור הרשות, קיבל את אישור המשטרה למילוי התפקיד ואת הנחית הממונה על הביקורת, בהתאם להוראות סעיף 39 לחוק.
5. "גורם ממליץ" - יועמ"ש הרשות המקומית.
6. "כספת" - ממשק ממוחשב להעברת מידע מהמשטרה לרשות באופן מאובטח.
7. "טופס הסכמת מבקש הזכות" - טופס המותאם להוראות החוק, שחתימה עליו מצד מבקש הזכות מהווה תנאי לפניית הרשות למשטרה לשם קבלת מידע פלילי לגביו.
8. "מכרז רכש" - מכרז לביצוע עסקה בטובין, ביצוע עבודה או רכישת שירותים.

ד. אופן קבלת המידע הפלילי מהמשטרה

קבלת המידע הפלילי מהמשטרה – יעשה באמצעות כספת ממוחשבת.

ה. קבלת מידע פלילי

פרק ג' סימן ב' לחוק המידע הפלילי מעגן את הסמכויות לבדיקת מידע פלילי על ידי גופים נותני זכות וביניהם הרשויות המקומיות (ס' 11 שמפנה לפרט 5(2) בתוספת הראשונה, ס' 12(א), ס' 14). בהתאם לכך, כל רשות מקומית מוסמכת לעיין ברישום פלילי בין היתר, לעניין מינוי משרות ברשות, לעניין מכרזים וכן בהתאם לחוקים מסמיכים נוספים, למשל צו המועצות המקומיות (שירות העובדים), תקנות הרשויות המקומיות (משמעת) (התאמת הוראות) ועוד.

לעיריות – הסמכות לקבל מידע פלילי בנוגע למשרות שנקבעו בתוספת החמישית לפקודת העיריות הינו מכוח סעיף 170(ב1)(1) לפקודת העיריות. הרשימה הסטטוטורית שנקבעה בתוספת החמישית, לגבי משרות אלה ייבדק עבר פלילי:

- מנהל כללי ;
- מזכיר ;
- מהנדס ;
- רופא וטרינר ;
- היועץ המשפטי ;
- מנהל מחלקת חינוך ;
- מבקר ;
- גזבר .

היקף המידע הפלילי שיתקבל אודות המשרות שנקבעו בתוספת החמישית לפקודת העיריות ובסעיף 170(ב1)(1) לפקודת העיריות כולל הרשעות שהתיישנו ותיקים הממתינים לבירור דין (מב"דים). המידע לא כולל הרשעות שנמחקו ותיקים סגורים.

בהתאם לסעיף 170(ב1)(א2) לפקודת העיריות, יש סמכות ליועמ"ש הרשות לקבוע משרות נוספות לרשימה שנקבעה בתוספת החמישית לפקודת העיריות, שלגביהן ייבדק עבר פלילי.

להלן תפורטנה המשרות לגביהן ייבדק העבר הפלילי :

מידע פלילי ייבדק לגבי סוגי המשרות הבאות:

הערות	סוג המשרה
מדובר בסוגי משרות שהעובדים בהם חשופים ובעלי גישה למידע רגיש עם חשש לשימוש לרעה. יש לבחון באלו משרות במחלקות אלו אכן נחשף מידע רגיש ולקבוע לגביהם בלבד את בדיקת המידע הפלילי	<ul style="list-style-type: none"> • עובדי הנהלת חשבונות/ מחלקת כספים/ תקציבים • עובדי גזברות ושכר • עובדי לשכת מבקר העירייה • עובדי משאבי אנוש • עובדי מערכות מידע • עובדי גביה למעט עובדים המועסקים בחברת גביה ונבדקים מכוח סעיף 330ג לפקודת העיריות
	<ul style="list-style-type: none"> • תובעת/ עירונית • מנהל/ת בדרגת סמנכ"ל ומנהל/ת מינהל
כדוגמת: סיעות, אנשי תחזוקה, מלווי הסעות וכד'.	<ul style="list-style-type: none"> • גורמים העובדים עם קטינים, קשישים וחסרי ישע • למעט משרות הנבדקות ע"י משרד ממשלתי (חינוך/רווחה/בריאות).
מדובר בבעלי תפקידים שהמידע הפלילי בעניינם נבדק עם מתן רישיון העיסוק. ניתן להוסיפם ככל שהרשות רואה צורך בבדיקה נוספת כמעסיקה.	<ul style="list-style-type: none"> • משפטנים בלשכה המשפטית • עו"ס
תפקידים בהם נדרשת בדיקה על פי הגדרות התפקיד בילקוט העיסוקים של משרד הפנים, נכון לעכשיו.	<ul style="list-style-type: none"> • מנהל היחידה לשילוט ופרסום • מנהל יחידת חירום וביטחון • מנהל יחידת קידום ורישוי עסקים • נהג הסעות/אוטובוס • ממונה על המידע הפלילי
רשימת המשרות המנויות מכוח סעיף 170(ב1) לפקודת העיריות.	<ul style="list-style-type: none"> • מנהל כללי • מזכיר • מהנדס • רופא וטרינר • היועץ המשפטי • מנהל מחלקת חינוך • מבקר • גזבר
מומלץ לכלול ברשימת המשרות אם מדובר במועצה מקומית או מועצה אזורית, שלא חל עליהם סעיף זה, וכן לעירייה המעסיקה יועץ משפטי חיצוני.	

היקף המידע הפלילי שיתקבל אודות המשרות שנקבעו על ידי היועמ"ש, יהא המידע הפלילי כולל הרשעות שטרם התיישנו ותיקים הממתיינים לבירור דין (מב"דים). המידע לא כולל הרשעות שנמחקו ותיקים סגורים.

1. במידה ומדובר בבחינת מידע לצורך מכרז

מכרז לשם התקשרות בחוזה (ביצוע עסקה בטובין, ביצוע עבודה או רכישת שירותים)

בהתאם לסעיף 14 לחוק, יתאפשר לרשות מקומית לקבל מידע פלילי במכרזי הרכש שמצוינים לעיל לעניין המציע במכרז, בעלי השליטה ונושאי המשרה הנוגעים בדבר בגוף המציע. עם זאת, בעת שקילת המידע הפלילי על ידי הרשות, ישקלו העבירות לפי החיקוקים המנויים בתוספת הרביעית בחוק בלבד, והן:

(1) חוק מס קנייה (סחורות ושירותים), התשי"ב-1952;

(2) פקודת מס הכנסה;

(3) פקודת המכס;

(4) חוק מס ערך מוסף;

(5) חוק הפיקוח על המטבע, התשל"ח-1978, לעניין עבירה שנעברה לפני ביטולו;

(6) סעיפים 290 עד 297, 383 עד 393 ו-414 עד 438 לחוק העונשין;

(7) חוק ניירות ערך;

(8) חוק התחרות הכלכלית;

(9) חוק איסור הלבנת הון;

(10) חוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003.

היקף המידע: המידע הפלילי לא כולל מידע על פרטי רישום שהתיישנו או שנמחקו.

- במידה שמשטרת ישראל תעביר לרשות מידע החורג מהמידע הפלילי המנוי בסעיף ו לעיל, או מידע שלפי חוק חלה עליו התיישנות, ועדת המכרזים לא תביאו במסגרת שיקוליה.

ז. הליך קבלת המידע

- א. בעת בחינת מועמד למתן זכות לאחת התכליות האמורות בסעיף ה' לעיל, באחריות הגורם המגייס או מנהל המכרז לפי העניין (להלן: "**הגורם הרלוונטי**") להחתים את מבקש/ת הזכות על **טופס הסכמה** לקבלת מידע פלילי לגבי/ה כמתואר בסעיף ז' להלן (**טופס ההסכמה נמצא בתוספת השלישית לחוק ויש לצרף אותו כנספח בנוהל שלכם**).
- ב. טופס ההסכמה יועבר לגורם המסייע, לצורך בקשת מידע פלילי מן המשטרה.
- ג. הגורם המסייע יפנה למשטרה לצורך קבלת מידע פלילי עבור מבקש/ת הזכות באופן שנקבע בסעיף ד' לעיל.
- ד. לגבי מבקשי זכות **ללא** רישום פלילי, הגורם המסייע יעביר אישור - "חוסר ברישום פלילי" לגורם הרלוונטי.
- ה. לגבי מבקשי זכות **בעלי** רישום פלילי, המידע יודפס ויועבר ישירות מהמסייע לגורם הרלוונטי לצורך בחינתו.

1. המידע יימסר לגורם הממליץ שהוגדר ברשות לצורך בחינה ראשונית של המידע בהקשר לזכות המתבקשת. תשומת הלב לחיקוקים בהם ישנה **חובה** לקבלת חוות דעת מגורם ממליץ, למשל, ס' 170 (ב1)(1) לפק' העיריות¹.
2. במידה והגורם הממליץ ו/או הגורם הרלוונטי סבור/ה שהמידע המתקבל מעלה ספק לגבי מבקש/ת הזכות, יזומן מבקש/ת הזכות עם כל המידע המפורט הקיים ברשות/ה - כתב האישום, הכרעת הדין וגזר הדין.
3. על בסיס המידע המפורט תגובש חוות דעת מפורטת, בהתאם לאמות המידה הקבועות בסעיף 36 לחוק ובהתאם לסעיף ח' לנוהל זה. חוות הדעת המפורטת, כולל השיקולים להמלצה לגבי מבקש/ת הזכות תועבר לגורם הרלוונטי כמוגדר בסעיף א' לעיל ותתויק בתיק הממוחשב.
4. בהסתמך על חוות הדעת, יקבל הגורם הרלוונטי כמוגדר בסעיף א' לעיל החלטה על העסקה/אי העסקה של מבקש/ת הזכות. החלטה זו, כולל השיקולים להחלטה, יתועדו ויישמרו במשאבי אנוש של הארגון, בנפרד מתיק העובד/ת.

ח. טופס הסכמת מבקש זכות

1. סעיפים 11(ו) ו-12(א) לחוק מתנים את מסירת המידע מהמרשם הפלילי על מבקש זכות או בעל זכות במתן הסכמתו בכתב, וכן סעיף 14 לחוק ביחס למציע במכרז לביצוע עסקה בטובין בלבד. ההסכמה הכתובה מייתרת את החובה למסירת הודעה על הכוונה לבקש מידע מהמרשם הפלילי, כאמור בסעיף 6(ב)(3) לחוק.
  2. לצורך קבלת הסכמת מבקש הזכות לגבי קבלת מידע פלילי עליו, יעשה ע"י הרשות שימוש בטופס שבנספח א' לנוהל זה על מנת להודיעו ולהחתימו על כך כדין.
  3. באחריות מנהל/ת אגף משאבי אנוש לוודא שילוב הטופס שבנספח א' במסמכים הרלוונטיים המיועדים למילוי על ידי מועמדים במקרים הרלוונטיים.
  4. על הרשות לפעול באופן הדרגתי להחתמת עובדיה **לגביהם נעשית בדיקת מידע פלילי על פי חוק**, לרבות אלה המכהנים כבר בתפקידם ולא חתמו בעת קליטתם לרשות על טופס הסכמה כאמור. הרשות תוכל לנצל הזדמנויות בהם היא מעניקה הטבות לעובדים כאמור, למשל ביציאה לקורסים והשתלמויות, כדי להחתים אותם על טפסי הסכמה תוך הבהרה שהחתימה אינה מהווה תנאי לקבלת ההטבה. זאת להבדיל ממצב שבו ניתנת לעובד הטבה שבשלה ניתן לשקול מידע פלילי, למשל במקרים של קידום, מינוי וכו', או אז יהיה צורך בקבלת הסכמת העובד וכן יובהר לעובד כי בחינת המידע הפלילי בעניינו היא תנאי לשקילת מתן ההטבה וללא הסכמתו לא ניתן יהיה לשקול את מתן ההטבה.
  5. סירב אדם לחתום על טופס ההסכמה - הרשות רשאית שלא להיעתר לבקשתו.
- ח. **אופן הפעלת שיקול הדעת בטרם מתן זכות (סעיף 36 לחוק החדש)**

ככלל, קיומו של מידע פלילי אודות אדם, אין בו כשלעצמו כדי לפסול על הסף את מועמדותו לקבלת זכות ויש לבחון כל מקרה על פי נסיבותיו.

¹ במינוי למשרות הבאות: מנהל כללי; מזכיר; מהנדס; רופא וטרינר; היועץ המשפטי; מנהל מחלקת חינוך; מבקר; גזבר ומשרת פקח - נדרש להניח בפני ועדת המכרזים הדנה בעניין את חוות דעתו של היועץ המשפטי של הרשות. במינוי למשרת יועץ משפטי - תונח לפני ועדת המכרזים לבחירת עובדים בכירים חוות דעת על ידי היועץ המשפטי של משרד הפנים.

בעת שקילת המידע הפלילי יש לעמוד על הזיקה, הקשר והרלוונטיות בין הזכות המבוקשת לבין אופי העבירות שבוצעו, בעזרת אמות המידה שקובע החוק החדש כמפורט להלן. כמו כן, יש לפרט בנוהל את תהליך קבלת ההחלטות והטיפול במקרים בהם נמצא כי קיים מידע פלילי אודות אדם, תוך עמידה על האיזון הנכון בין האינטרס הציבורי שבשימוש במידע לבין האינטרס הציבורי והפרטי של שיקום בעל רישום פלילי ושילובו בחברה ובשוק העבודה.

יודגש כי אמות המידה המפורטות הינן כלליות ועל כל רשות ליצוק תוכן ולפרט בנוהל שלה את אמות המידה בהתאם לזכויות אותן היא נותנת ולתפקידים אליהם נבדקת מועמדות.

אמות המידה:

- מהות העבירה וחומרתה, לרבות סוג העבירה והערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה.
- הזמן שחלף מיום ביצוע העבירה.
- גיל האדם ביום ביצוע העבירה.
- קיומם של פרטי רישום פלילי או פרטי רישום משטרתי נוספים, מספר פרטי הרישום ומהותם.
- בנוסף לנ"ל ישקול מקבל המידע את הזיקה בין המידע הפלילי על האדם לבין הזכות המבוקשת בהתחשב בשיקולים הבאים:
  - 1) האינטרס הציבורי שבשלו נמסר המידע.
  - 2) החובות והאחריות הכרוכות בזכות המבוקשת.
- א. החשש, אם קיים, לפגיעה בשלומו או בביטחונו של אדם, בשלום הציבור או בביטחונו או ברכוש.
- ב. מידע על שיקומו של האדם ונסיבותיו האישיות, ככל שביסס אותן לפני מקבל המידע.

ט. אופן ההתחשבות במידע לגבי תיקים תלויים ועומדים (מב"דים)

בהתאם לסעיף 36(ד) לחוק החדש, התייחסות והחלטת הרשות לגבי תיקים הממתינים לבירור דין (מב"דים) שעשויים להופיע בגיליון המידע הפלילי של אדם, תתבצע כלהלן:

כאשר המידע הפלילי היחיד על אדם הוא תיק תלוי ועומד שטרם הוגש בו כתב אישום לא תמנע ממנו זכות ולא תבוטל זכות, אלא בהתקיים שני התנאים להלן:

- לרישום המשטרתי יש זיקה לזכות.
- מפאת חומרת העבירה, לא ראוי, לדעת הגורם המחליט, שמבקש הזכות או בעל הזכות יחזיק בה עד להשלמת הליכי החקירה והמשפט.

1. שמירת המידע הפלילי [כספת ממוחשבת – להשלמת אבטחת המידע הפלילי המתקבל באופן זה ושמירתו כמידע חסוי, הקובץ של כל מידע פלילי שיתקבל מהמשטרה יישמר תמיד כקובץ נעול, באופן שיאפשר גישה בלעדית עם סיסמה רק ל"מסייע" ולגורם הזכאי לקבלת המידע.
2. עם סיום תהליך קבלת החלטות לגבי מועמד/ת שקיים מידע פלילי לגביו, ייגרסו כל המסמכים הכוללים מידע פלילי חסוי ויימחק הקובץ שהגיע מהמשטרה באמצעות כספת ממוחשבת. המידע היחיד שיישמר הינו חוות הדעת בעניין המבקש וההחלטה המנומקת של הגורם הרלוונטי אשר תישמר במשאבי אנוש באופן מאובטח.

י. שימוש במידע פלילי ממקור לא מוסמך

1. שימוש במידע פלילי, אשר הרשות לא זכאית לקבלו, בשיקולים למניעת הזכות, מהווה עבירה פלילית ומנוגד לחוק.
2. במידה והגורם מקבל ההחלטה החליט שלא להיעתר לבקשת מבקש/ת זכות, באחריותו, כחלק ממחויבותו לפי כללי המשפט המנהלי, לתעד באופן מפורט את השיקולים למניעת הזכות תוך התבססות על המידע הפלילי שהתקבל.

יא. פרסום נוהל וסייגים לפרסום

1. בהתאם לסעיף 6 לחוק חופש המידע תשנ"ח-1998, הנוהל יובא לידיעת הציבור ויפורסם באתר האינטרנט של הרשות.

יב. מועד רענון הנוהל

1. הנוהל יעודכן אחת לחמש שנים או עם שינוי חקיקתי.

נספחים

נספח א'

הסכמה למסירת מידע מהמרשם הפלילי ומידע על תיקים תלויים ועומדים לפי סעיפים 11 או 12 לחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019 (בהתאם לתוספת השלישית לחוק)

אני הח"מ מס' זהות נותן/ת בזה את הסכמתי לכך שמשטרת ישראל תמסור מידע עליו מהמרשם הפלילי, וכן מידע על תיקים תלויים ועומדים, בהתאם להוראות חוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019 (להלן – החוק) ליועץ המשפטי של עיריית ערד לשם מינוי למשרה שנקבע לגביה כי נדרשת בדיקת עברו הפלילי של מועמד כתנאי להתמנות לה, לפי **סעיפים 170(ב1) וכן 170(ב1)(א2) לפקודת העיריות** [נוסח חדש] או לשם מכרז לפי סעיף 14 לחוק.

יובהר כי הסכמתי זו חלה גם על מסירת מידע פלילי לגורם הנ"ל מזמן לזמן לשם מעקב תקופתי אחר שינויים שחלו במידע הפלילי עלי.

הובא לידיעתי כי אני זכאי לפי החוק לעיין בתחנת משטרה ברישומים המנוהלים על שמי במרשם הפלילי ובמרשם המשטרה.

הובהר לי בזה כי ככל שיש לחובתי רישום כאמור, אין בכך בהכרח כדי לשלול את קבלת הזכות או התפקיד ואני רשאי/ת לצרף מידע על שיקומי או נסיבותיי האישיות כדי שילקח בחשבון בעת בחינת בקשתי, בהתאם לאמות המידה שנקבעו בחוק.

ידוע לי כי בהסכמתי זו, אני מוותר/ת על קבלת הודעה על מסירת המידע, וכל זאת בכפוף להוראות החוק.

תאריך:

חתימה: _____

תרשים הפעולות שעל הרשות לבצע:

